

самоствердження; суспільний груповий настрій; колективні традиції; колективістське самовизначення, коли кожний студент має певну свободу на індивідуальну думку і позицію, яка вислуховується і до якої ставляться з повагою, на неї зважають і враховують під час прийняття групових рішень. Разом з тим, треба зауважити, що під час формування спільної думки, групової оцінки, колектив здатний розв'язувати й виховні завдання через психологічний вплив на кожного студента, використовуючи такі механізми групового впливу на її членів: групова ідентифікація; соціальна фасилітація; соціальна інгібіція; соціальна лінь; децентрація; навіювання; переконування; соціальні очікування; наслідування. Найважливішим в умовах розвитку студентської групи є міжособистісне спілкування. Інтенсивність спілкування в мікрогрупах протягом усіх років навчання є різною і залежить від пройденого спільного періоду її існування. Вона найвища на другому-третьому курсі, що можна пояснити тим, що на першому курсі ще нема колективу, а на старших курсах він уже розпадається в силу об'єктивних причин особистого характеру: сім'я, робота, захоплення справою коханої людини, яка не сприймається даним колективом тощо.

Між мікрогрупами можуть виникати та існувати негативні (або нейтральні) взаємини. Вони можуть, навіть, конкурувати між собою, а, отже, це не колектив, а корпорація, в якій члени групи об'єднані лише внутрішніми цілями, які не виходять за її межі. Проведене нами опитування студентів українських вишів показало, що найбільше студенти цінують у ставленні один до одного: сучасність і креативність оцінки студентського життя, оптимізм – 75%; моральність і гуманність – 54%;товариськість – 46%, в той час, коли серед професійних якостей студенти Європи, Америки та Японії на перше місце для менеджера поставили етично-моральні якості; друге місце – інтелігентність, духовна і моральна освіченість; третє місце – ініціативність; четверте місце – творчість. Українські студенти на перше місце поставили ініціативність; на друге – творчість; третє – успішність у навчанні. Проведене нами дослідження може бути корисним куратору академічної групи, організаторам виховної роботи у студентських академічних групах.

Н. Кулик

Науковий керівник – к.пед.н., доцент Дольнікова Л.В.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

У сучасних підходах до оцінки роботи освітнього закладу основним критерієм є, раціональне поєднання сформованих у студентів теоретичних знань з уміннями застосовувати їх на практиці. Ця проблема є широко досліджуваною, але на даний час не має кінцевої єдиної теорії щодо формування фахових компетентностей, що підтверджує важливість і актуальність дослідження.

Аналіз психолого – педагогічної літератури підтверджує, що проблемі формування компетенції того, хто навчається, присвячена велика кількість наукових досліджень, які часто кардинально відрізняються. Цю проблему досліджували Байденко В. І., Васильєв І. Б., Грохольська Н. В., Дементьєва Т. І., Зеєр Е. Ф., Кухарев Н. В., Лобанова Н. М., Плохий В. С., Рашкевич Ю. М., Таїзова О. С., Чабан О. О. В контексті формування фахових компетентностей вчителя-логопеда мало вивченим залишається системний підхід, який передбачає поєднання елементів формування фахових компетентностей і застосування інноваційних засобів роботи вчителя-логопеда з учнями, особливо з дошкільниками, в яких найефективніше відбувається вплив на їх комунікативну сферу. Збільшення обсягу інформації, поява нових підходів до інтерпретації нових явищ і понять та завдання, які ставить перед вищою школою ринок праці виявляють ряд суперечностей між стратегічними і тактичними підходами щодо підготовки майбутніх вчителів-логопедів, як необхідної умови їх конкурентоспроможності. Подолання цих суперечностей можливе за умови використання нових підходів у створенні та використанні основних дидактичних чинників, які впливають на якість сформованих компетенцій, обґрунтовують організаційно – педагогічні умови формування фахової компетенції випускника. Саме це зумовило вибір теми дослідження.

Мета і задачі дослідження полягає у виявленні та теоретичному обґрунтуванні провідних підходів і принципів до визначення виробничих функцій, типових задач діяльності та підготовці

методичних рекомендацій щодо методичного забезпечення роботи вчителя-логопеда при роботі з дошкільниками при розвитку фонетико-фонематичної сторони мовлення.

Для досягнення мети поставлені і виконані наступні завдання: проведено аналіз сучасної системи підходів і принципів щодо сутності фахових компетентностей вчителя-педагога та вимоги сучасного ринку праці до підготовки вчителя-логопеда; встановлено можливості впливу арт-педагогіки на розвиток фонетико-фонематичної сторони мовлення у дошкільників; визначено та експериментально перевірено вплив казкотерапії та ігротерапії в роботі вчителя-логопеда під час розвитку фонетико-фонематичної сторони мовлення у дошкільників, що мають проблеми мовлення; вперше проаналізовано вимоги до вчителя-логопеда на основі компетентісного підходу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні сучасних підходів до системи формування фахових компетенцій вчителя-логопеда та розробці дидактичних засобів використання казкотерапії та ігротерапії при організуванні і проведенні занять по розвитку фонетико-фонематичної сторони мовлення у дошкільників.

Особливістю підготовки вчителя-логопеда в педагогічному навчальному закладі є те, що його професійна діяльність у майбутньому буде орієнтована на особистість дитини, її вивчення і розвиток, тому особливу увагу в процесі навчання та оволодіння професією необхідно приділяти формуванню педагогічної спрямованості й мотивації. Проблема відбору базових компетентностей є однією з центральних для оновлення змісту освіти.

Ключові компетентності багатофункціональні й оволодіння ними дозволяє вирішувати різні проблеми в повсякденному, професійному чи соціальному житті. Ключові компетентності, якими повинен оволодіти вчитель-логопед в процесі навчання є: *професійна компетентність, інформаційна компетентність, комунікативна компетентність та правова компетентність*. Навчальний процес у педагогічному закладі вищої освіти має бути побудований так, щоб майбутній учитель сприймав себе особистістю, яка вміє адекватно оцінити свої можливості, виявити себе та бачити особистість у кожному, проявляти інновації у своїй діяльності, а професіограма вчителя-логопеда містить вказівки на нормативну характеристику діяльності педагога (предмет, засоби, результат праці тощо.) і професійно важливі психологічні якості, якими повинен володіти фахівець для здійснення цього виду праці, що може, у свою чергу, бути основою для виявлення специфіки праці в професій, для аналізу педагогічних професій.

Як висновок зазначимо, що арт-педагогіка та її різновиди можуть успішно використовуватись у процесі педагогічної, психологічної та соціальної роботи з дітьми з особливими потребами, зокрема, з дітьми, що мають мовленнєві порушення.

О. Луговик

Науковий керівник – асистент кафедри, І. С. Гузій

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ УНІВЕРСИТЕТУ

«В жодній справі помилки і невдачі не призводять до таких тяжких наслідків, як у педагогічній» В. Сухомлинський

Педагогічна праця викладача є особливою формою висококваліфікованої розумової діяльності творчого характеру. Вона спрямована на навчання, виховання і розвиток студентів, формування у них професійних знань, умінь та навичок, виховання активної життєвої позиції.

Особливим видом важливої діяльності є праця, спрямована на підготовку до життя підростаючого покоління відповідно до економічних, політичних та морально-етичних цілей суспільства. Педагогічна діяльність у вищому навчальному закладі має надзвичайно важливе соціальне значення, оскільки йдеться про формування майбутнього фахівця, від рівня підготовленості якого значною мірою залежить економічний, політичний, соціальний, культурний розвиток